
Jelena Konicka

Samostalniki pluralia tantum v slovenščini in litovščini: kontrastivna primerjava

---

objavljeno v:

Jerca Vogel (ur.): *Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo.*

Obdobja 39. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020.

<https://centerslo.si/simpozij-obdobja/zborniki/obdobja-39/>

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2020.

SAMOSTALNIKI PLURALIA TANTUM V SLOVENŠČINI IN LITOVŠČINI: KONTRASTIVNA PRIMERJAVA

Jelena Konicka

Filologijos fakultetas, Vilna
jelena.konickaja@ff.vu.lt

DOI:10.4312/Obdobja.39.111-119

Prispevek obravnava značilnosti slovenskih in litovskih množinskih samostalnikov (t. i. *pluralia tantum*). Ugotavljamo, kateri samostalniki, ki so v slovenski slovnici pogosto obravnavani kot množinski, v to skupino ne sodijo. Raba množinskih samostalnikov v obeh jezikih kaže na veliko podobnosti in na nekatere razlike. Slednje se nanašajo predvsem na litovska poimenovanja praznikov in obredov ter na rabo množinskih samostalnikov pri lastnih zemljepisnih imenih (imena jezer v litovščini).

slovnica, samostalniške kategorije, *pluralia tantum*, slovenščina, litovščina, kontrastivna primerjava

The paper compares Slovene and Lithuanian nouns which have only plural forms – *Pluralia tantum*. The analysis illustrates which nouns that traditionally appear in the Slovene grammar as *Pluralia tantum* nouns do not actually belong there. The comparison of the Slovene and Lithuanian *Pluralia tantum* shows similarities (primarily in the structure of the words where the groups of concrete, material and proper *Pluralia tantum* nouns are distinguished), and also differences that are found mainly in Lithuanian concrete nouns, in the names of a number of holidays and ceremonies, as well as differences in proper nouns (the names of lakes that are *Pluralia tantum* nouns are found in Lithuanian, but not Slovene).

grammar, noun categories, *Pluralia tantum*, Slovene, Lithuanian, comparative language analysis

1

Kategorija števila v indoevropskih jezikih, tudi v slovenščini in litovščini, je ena izmed slovničnih kategorij, ki določa pregibne besedne vrste, zlasti samostalniško besedo. Večina slovenskih samostalnikov ima oblike za tri števila, in sicer ednino (Sg), množino (Pl) in dvojino (Du), medtem ko litovščina razlikuje le med ednino in množino.¹

(1) sln. *Imam knjigo* (Sg)/*knjigi* (Du)/*knjige* (Pl). – lit. *Turiu knyga* (Sg)/*knygas* (Pl).

V obeh jezikih obstajajo tudi enoštevilski samostalniki, ki imajo bodisi samo edninske (t. i. *singularia tantum*, v nadaljevanju Sg) bodisi samo množinske oblike

1 O dvojini v litovščini gl. Roduner, Čížik Prokaševa (2006: 74), kjer najdemo tudi mnenja drugih jezikoslovcev.

(pluralia tantum, v nadaljevanju Plt), prim. slovenske zglede in njihove prevode v litovščino:

(2) sln. *Hrabrost* (Sgt) je lepa lastnost. – lit. *Drąsa* (Sgt) yra gera savybė.

(3) sln. *To so škarje* (Plt). – lit. *Čia yra žirklys* (Plt).

(4) sln. *Veter piha z vzhoda* (Sgt). – *Vėjas pučia iš rytų* (Plt).

Navedeni zgledi pričajo, da morfološke značilnosti slovenskih in litovskih leksemov, ki označujejo identične denotate, lahko sovpadajo (primera (2) in (3)) ali se razlikujejo (primer (4)). Kontrastivna primerjava slovenskih in litovskih enoštevilskih samostalnikov, ki po eni strani pogloblja naše znanje o kategoriji števila, po drugi pa je koristna za globlji vpogled v konkretno realizacijo kategorialnih lastnosti v vsakem od obravnavanih jezikov, predvideva analizo tako samoedninskih kot tudi samomnožinskih samostalnikov. V pričujočem članku gre za primerjavo le ene skupine samostalnikov, in sicer pluralia tantum.

2

Problem množinskih samostalnikov je zadnje čase predmet številnih tipoloških in kognitivističnih raziskav (gl. Corbett 2000, 2018). Na široko zastopanost množinskih samostalnikov v baltskih jezikih opozarjata Koptjevskaja-Tamm in Wälchli (2001). V številnih razpravah se obravnava problematika množinskih samostalnikov v slovanskih jezikih (Norman, Suprunčuk 2000; Sobolev 2005; Degtjarev 1982; Corbett 2019 idr.). Za slovenščino po našem vedenju razen študije Mečkovske (1982) še ni bilo podrobnih raziskav množinskih samostalnikov in njihove tipologije.

Raziskovalci kategorije števila samostalnikov se največkrat ne ustavijo pri razlikovanju med ednino, množino in dvojino, temveč navajajo pomenske skupine samostalnikov, za katere je značilna enoštevilskost (prim. Corbett 2000:175; Roduner, Čížik-Prokaševa 2006: 89 idr.). Navajanje pomenskih skupin množinskih samostalnikov pri opisovanju kategorije števila dokazuje, da ta kategorija presega »ozko oblikoslovni vidik protistave edinstva–dvojinstva–množinstva« in se izkazuje za slovarsko-slovnično kategorijo (Mečkovska 1982: 30). Po mnenju Vladimirja Plungjana, ki pri obravnavi enoštevilskega piše o številu kot pomenoslovni slovnični kategoriji (2000: 278–279), se pojem kolikosti (števila) lahko uporablja le pri enoštevilskih samostalnikih, ki se nanašajo na konkretne objekte, prostorsko in/ali časovno omejene, ali pa na konkretne situacije, zaznamovane z začetkom in koncem (torej imajo časovno odvijajoč se kompleksni scenarij dogodka, npr. imena obredov, praznikov, kot so *binkošti*). Takšni objekti so lahko števnji, zato jih določamo kot diskretne (presledne). Nediskretni (nepresledni) in neštevnji objekti pa so snovi (*sneg, mleko, prah*), homogene skupnosti (*mladina, rezanci*), stanja in lastnosti brez časovnih omejitev (*belina, hrabrost, pozaba*). Torej trditev, da je število le slovnična kategorija, ne drži povsem. To nas spodbuja k analizi pomenskih skupin množinskih samostalnikov v obeh obravnavanih jezikih.

Slovenska slovnica Jožeta Toporišiča (2000: 271–272) ne predlaga razvrstitve množinskih samostalnikov, pač pa ponuja tri zglede množinskih imen, in sicer *možgani, vile, vrata*, opozarja tudi na številsko omejenost snovnih imen, npr. *ribe*,

češnje. Navedeni samostalniki, kar se da ugotoviti že na prvi pogled, sodijo v različne pomenske skupine: *vile* in *vrata* si lahko predstavljamo kot sestavljene večdelne predmete, ki se jih da razdeliti, medtem ko so *možgani* objekt, ki ga je težko razčleniti na posamezne dele. Tu lahko navedemo mnenje Mečkovske, ki pri obravnavi množinskih samostalnikov v slovenščini in vzhodnoslovanskih jezikih opozarja, da je »množinska oblika v obravnavanih jezikih specifično oblikoslovno in besedotvorno sredstvo, s pomočjo katerega se določene stvari ali tvarine predstavljajo 1) kot nepresledne in zato neštevne (*šči, pomoi*) ali 2) kot sicer presledne stvari, vendar mišljene kot celotne množice in zato 'notranje' nepresledne [tj. nediskretne], se pravi, da ne dopuščajo štetja svojih sestavin (*sani, nožnicy, kanikuly, xlopoty*)« (Mečkovska 1982: 31).

Litovska jezikoslovka Aldona Paulauskienė (1994: 149–150) v opisu litovske slovnice razvršča neštevne samostalnike (med katerimi so Sgt in Plt) v naslednje pomenske skupine:

- 1) snovna imena (npr. Sgt: *arbata* 'čaj', *cukrus* 'sladkor', Plt: *pelenai* 'pepel');
- 2) skupna imena (npr. Sgt: *visuomenė* 'družba', *raidynas* 'abeceda');
- 3) abstraktna imena (npr. Sgt: *nuovargis* 'utrujenost', *meilė* 'ljubezen', *tyla* 'tišina');
- 4) zemljepisna lastna imena (npr. imena krajev: Sgt: *Vilnius, Kaunas*, Plt: *Trakai*);
- 5) imena bolezni (npr. Sgt: *gripas* 'gripa', *sloga* 'nahod', Plt: *tymai* 'ošpice');
- 6) imena strani neba (npr. Sgt: *šiaurė* 'sever', Plt: *rytai* 'vzhod');
- 7) imena vetrov (npr. Sgt: *pietys* 'južnik', *vakaris* 'zahodnik').

Paulauskienė pri obravnavi neštevnih samostalnikov ne omenja imen sestavljenih objektov, kot so *žirklės* 'škarje', *šakės* 'vile' ipd., kar je razumljivo z vidika morfološke paradigmatske, ker se tovrstne samostalnike dá šteti v nasprotju s snovnimi samostalniki, kot so *pelenai* 'pepel' ali *mltai* 'moka'. Odsotnost edninskih oblik v takem primeru definiramo kot defektnost paradigme (enako gl. Degtjarev 1982; Sobolev 2006:103).

3

Številskost števnih množinskih samostalnikov tako v litovščini kot slovenščini se ne izraža s pomočjo samostalniških oblik, temveč s pomočjo ločilnih števnikov. V litovščini se, kot je razvidno v (5) in (6), uporabljajo tako imenovani *dauginiai* (dobesedno *množilni*) števniki (Paulauskienė 1989: 161–162):

(5) lit. *Matau tris stalus* 'Vidim tri mize' – *Mokausi jau trejus metus* 'Učim se že tri leta' (lit. *metai* Plt 'leto');

(6) *Motina nupirko vaikams penkias striukes ir penkerias kelnes* 'Mati je otrokom kupila pet jaken in petero hlač' (lit. *kelnės* Plt 'hlače').

V slovenščini se množinski samostalniki uporabljajo z ločilnimi števniki:

(7) *K obleki kupite dvoje hlač.* (GF)

(8) *Vrata so dvojna, sedeži pa štirje.* (GF)

Zglede za rabo ločilnih števnikov z množinskimi samostalniki v slovenščini najdemo v *Slovenski slovnici: Raztrgal sem troje čeveljčke (tri pare čeveljčkov), pa nimam še ljubice; Hiša ima dvojna vhodna vrata; sprednja in zadnja. Kupil sem*

dvoje gosli. Na Slovenskem so dvoje ali troje Jesenice (Toporišič 2000: 333–334), kjer se pojem *množinski samostalnik* uporablja v odnosu do po morfoloških lastnostih raznolikih samostalnikov, ker se poleg Plt (*vrata, gosli*) navaja tudi samostalnike, ki sicer edninske oblike imajo, prim.:

(9) *Rad bi obul tvoj zlati čevljiček!* (GF) – *Čevljički morajo biti dovolj udobni.* (GF)

Skupino samostalnikov, ki jo v slovenskem jezikoslovju pogosto prištevajo k množinskim, sestavljajo največkrat imena parnih delov telesa ali parnih oblačil, kar ima oznake v SSKJ »nav. mn.«, npr. *ledvica* (nav. mn. *ledvice*), *brk* (nav. mn. *brki*), *rokavica* (nav. mn. *rokavice*) itn. Tovrstnih samostalnikov na podlagi dejstva, da imajo edninske oblike in torej niso defektne paradigme, ne prištevamo k samostalnikom Plt (prim. zmožnost rabe samo množinskih oblik v primerih, kjer gre seveda za en sam predmet (10) ali pa za več predmetov (11), in primer (9) s protistavo ednine in množine, ki zaznamujeta protistavo enega in več predmetov (v danem primeru para)):

(10) *Vsi so oblečeni v uniforme – bela srajca in temnomodro krilo ali hlače.* (GF)

(11) *ročno tkanje trakov oziroma pasov za zavezovanje srajc, hlač in kril.* (GF)

Isto velja za litovščino, prim.:

(12) *Batas buvo kiauras.* (LKT) 'Čevelj je bil preluknjan.' – *Mokytojų batai visuomet prasti.* (LKT) 'Učiteljevi čevlji so vedno slabi.'

4

Roduner in Čížik-Prokaševa v razpravi o kategoriji števila v litovščini (2006: 82), ki temelji na kognitivističnih načelih, obravnavata defektno paradigmo litovskih množinskih samostalnikov, kot so npr. *žirklės* 'škarje', *marškiniai* 'srajca', *vestuvės* 'poroka', *Kalėdos* 'božič' itn., in opozarjata, da je množinska oblika tovrstnih samostalnikov pomensko motivirana bodisi s funkcijsko povezanostjo delov predmeta v delovanje kot celoto (v primeru, kadar imenovani predmet sestoji iz dveh ali več delov), npr. *žnyplės* 'klešče', *kelnės* 'hlače', bodisi s tem, da gre za kompleks obredov, ki v celoti sestavljajo dogodek (proces), torej časovno odvijajoč se kompleksni scenarij dogodka (gl. prej navedeno mnenje Plungjana), npr. *vestuvės* 'poroka', *rinkimai* 'volitve' itn. Možnost štetja sestavljenih predmetov je ponazorjena v zgledih (5) in (6); drugo skupino (procesi, dogodki) avtorja ponazarjata z zgledom:

(13) *Kas iš jūsus yra matę filmą »Ketverios vestuvės ir vienerios laidotuvės«?* 'Kdo od vas je gledal film **Štiri poroke in en pogreb?**'

kjer se množinska samostalnika *vestuvės* 'poroka', *laidotuvės* 'pogreb' rabita z ločilnima števnikoma *ketverios* 'četvero', *vienerios* 'ene', ne pa z glavnima *keturios* 'štiri', *vienos* 'ene' (prim. (5), (6)).

Skupino samostalnikov mase (oz. gmote) razumeta kot substanco (prav tam: 82), nedeljivo snov, saj bomo, če si želimo razdeliti *pivo* na več delov, vseeno delili isto *pivo*. V litovščini so snovni samostalniki lahko edninski (*alus* 'pivo', *vanduo* 'voda') ali pa množinski (*pelenai* 'pepel', *miltai* 'moka', *rugiai* 'rž', *kviečiai* 'pšenica', *malkos* 'drva' idr.). Tovrstni samostalniki v obeh jezikih niso števniki, vendar so količinsko izmerljivi: lit. *vienas kilogramas miltų* 'en kilogram moke', *trys puodukai kavos* 'tri skodelice kave'; sln. *kupiti meter drv, 60 g droži* ipd.

Zastavlja se vprašanje, kako lahko interpretiramo oblike, kot so sln. *jagode*, *brusnice* ipd. V GF najdemo veliko zgledov uporabe edninskih oblik:

(14) *Kaj dela malina v skledici?* (GF)

(15) *sadika borovnice uspeva zelo dolgo* (GF)

Leksemov, ki imajo edninske oblike, ne prištevamo k množinskim samostalnikom.

Torej iz prej povedanega sklepamo: 1) v skupino samostalnikov Plt v obeh jezikih sodijo samostalniki, ki načeloma nimajo edninskih oblik; samostalniki, ki imajo edninske oblike, sicer redko rabljene, niso Plt; 2) skupina Plt ni homogena in vsebuje dve podskupini samostalnikov: števne (sln. *vrata*, *pljuča*, *volitve*; lit. *durys* 'vrata', *plaučiai* 'pljuča', *rinkimai* 'volitve'), ki jih določamo kot samostalnike z defektno paradigmo, in neštevne, ki jo sestavljajo snovna in skupna imena (sln. *saje*, *drva*; lit. *miltai* 'moka', *mielės* 'droži').

Poleg občnih imen v obeh jezikih v skupino samomnožinskih samostalnikov sodijo tudi zemljepisna lastna imena, npr. sln. imena krajev *Beltinci*, *Jesenice*, imena gorovij *Karavanke*, *Alpe*; lit. imena krajev *Druskininkai*, *Eišiškės*, imena jezer *Keršiai*, *Vėpriškai* itn.

5

Izhajajoč iz omenjenih skupin, predlagamo delitev množinskih samostalnikov v slovenščini in litovščini, ki zajema: 1) števna imena (konkretna (predmetna) imena; abstraktna (pojmovna) imena); 2) neštevna imena (snovna in skupna imena) in 3) lastna imena (toponimi).

Razvrstitev litovskih in slovenskih množinskih samostalnikov² po skupinah najbolj nazorno predstavlja preglednica.

Pomenska skupina	Slovenski zgledi	Litovski zgledi
I. Števna imena		
I.1 konkretna imena		
I.1.1 oblačila		
a) oblačila za spodnji del telesa	<i>hlače</i> , <i>hlačke</i> , <i>boksarice</i> , <i>bermudke</i> , <i>bregeše</i> , <i>kavbojke</i> , <i>šalvare</i> , <i>jahalke</i> , <i>mahedravke</i> , <i>minimalke</i> , <i>piščule</i> , <i>prtenice</i> , <i>telovadke</i> itn.	<i>kelnės</i> 'hlače', <i>kelnaitės</i> 'hlačke', <i>bridžai</i> 'bregeše', <i>džinsai</i> 'kavbojke', <i>šarovarai</i> 'šalvare', <i>šortai</i> , <i>apatiniai</i> 'spodnje perilo', <i>sijonkelnės</i> 'hlačno krilo', <i>tampres</i> 'vrsta hlač'
b) oblačila s posebnim namenom	<i>bikinke</i> , <i>kopalke</i>	
c) oblačila za zgornji del telesa		<i>marškiniai</i> 'srajca', <i>marškinėliai</i> 'majica, pullover', <i>kailiniai</i> 'kožuh'

2 Slovenski zgledi (deloma tudi narečni izrazi) so eksciptirani iz SSKJ, litovski pa iz LKT. Leksemi, ki imajo enak pomen v obeh jezikih, so navedeni na začetku v vsaki skupini.

I.1.2 deli telesa		
	<i>pljuča, genitalije, možgani, prsi, grudi, nedra, usta, jetra, mokriča, sečila</i>	<i>plaučiai 'pljuča', genitalijos 'genitalije', smegenys 'možgani', krūtys 'prsi', bronchai 'sapnica', gerklos 'grlo'</i>
I.1.3 orodja in priprave; vozila		
a) orodja in priprave	<i>klešče, kombinirke, burkle, jasli, očala, nosila, statve, škarje, vile, vislice, žrmlje, ahle, gradaše, grablje, ojice, vilice, razsohe, nečke, gare</i>	<i>žnyplės, replės 'klešče', plokščiareplės 'kombinirke', puodšakės 'burkle', edžios 'jasli', akiniai 'očala', neštuvai 'nosila', staklės 'statve', žirklys 'škarje', šakės 'vile', kartuvės 'vislice', girnos 'žrmlje', akėčios 'brana', pakinktai 'vprega', žąslai 'uzda', šukos 'krtača', mintuvai 'trlica', kopėčios 'lestev'</i>
b) vozila	<i>sani, sanki, kankole, tolige, rtiči, vlačulje</i>	<i>rogės (rogutės) 'sani, sanke', ratai 'voz', vežėčios 'voz'</i>
I.1.4 glasbila		
	<i>cimbale, cingole, citre, gosli, orgle, trstenke, diple, klaviature</i>	<i>cimbolai 'cimbale', vargonai 'orgle', kanklys (glasbilo, podobno citram), skudučiai, skudutės, skudai, skurdučiai, tutučiai idr. 'vrste trstenk', skrabalai (glasbilo iz več delov)</i>
I.1.5 prostori ali prostorski deli, stavbe, lokacije		
a) prostorski deli	<i>tla, vrata, duri, isteje (istje, mesteje), gliste, propileje</i>	<i>grindys 'tla', durys '(sobna, stanovanjska) vrata', vartai '(mestna) vrata', lūbos 'strop', žertuvės 'isteje'</i>
b) stavbe	<i>svisli</i>	
c) lokacije	<i>žale, stagne, zgonje, rovte, toplice</i>	<i>kapinės 'pokopališče'</i>
I.1.6 zbirke v opredmeteni obliki (ki si jih lahko predstavljamo kot materialni predmet)		
	<i>memoari, skripta, bukve, zapiski, anali, cankariana, eferide</i>	<i>atsiminimai 'memoari', analai 'anali'</i>
I.2 abstraktna (pojmovna) imena		
I.2.1 dogodki, obredi		
	<i>volitve, ogledi, dožetki, domlatki, posečki</i>	<i>rinkimai 'volitve', debatai 'debata', derybos 'pogajanja', rietenos 'prepir', riaušės 'nemiri', eitynes 'procesija, obhod'; vedybos 'poroka', skyrybos 'ločitev', laidotuvės 'pogreb', įkurtuvės 'zabava ob vselitvi v novo stanovanje'; rungtinės, varžybos 'tekma, tekmovanje', kautinės 'dvoboj', imtinės 'rokoborba', lenktinės 'dirka' itn. baigtuvės, nuobaigos, pagynios 'pojedina po končanem kmečkem opraviu (mlačvi, košnji itn.)'</i>

I.2.2 krščanski prazniki in pojmi		
	<i>binkošti, vahti, krstitki, kvarte, dnevnicice 'del brevirja', jutranjice, nočnice, svitanice, litanije, eksercicije, eksekvije, vice, nebesa</i>	<i>Sekminės 'binkošti', Vėlinės 'vsi sveti', Vėlykos 'velik dan', Kaledos 'božič', Kūčios 'božični večer', Grabničios 'svečnica', užgavėnės 'pust', Šeštinės 'Kristusov vnebohod', Joninės 'Janezovo', Jurginės 'Jurjevo' idr., krikštynos 'krst; krstitki', pamaldos 'maša', mišios 'maša', apeigos 'obredi'</i>
I.2.3 igre	<i>slepe miši, mance</i>	<i>sleptuvės 'slepe miši'</i>
I.2.4 boleznj	<i>garje, koze, ošpice, norice, rape</i>	<i>niežai 'garje', raupai 'koze', tymai 'ošpice', vėjaraupiai 'norice'</i>
I.2.5 časovna obdobja	<i>počitnice</i>	<i>atostogos 'počitnice, dopust', metai 'leto', išvakarės 'večer predhodnega dne', pavakariai 'obrok po večerji', pietūs 'kosilo', priešpiečiai 'malica pred kosilom'</i>
I.2.6 strani neba		<i>rytai 'vzhod', vakarai 'zahod'</i>
II. Neštevna imena		
II.1 snovna imena		
II.1.1 snovi	<i>droži, drva, pomije, saje, poseje, otrobi, terje</i>	<i>mielės 'droži', malkos 'drva', pamazgos 'pomije', paišai, suodžiai 'saje', atsijos 'otrobi', pakulos, nuošukos 'terje', atliekos 'ostanki', dažai 'barva', dujos 'plin', dulkės 'prah', durpės 'šota', klijai 'lepilo', kruopos 'zdrob', lašiniai 'slanina', nuobiros 'odpadki', nuosėdos, nuodulos 'usedlina', pelenai 'pepel', pjuvenos 'opilki', riebalai 'maščoba', sakai 'drevesna smola', šiukšlės 'smeti', taukai 'mast' idr.</i>
II.1.2 jedi	<i>rezanci, fritati</i>	<i>barščiai 'boršč'</i>
II.2 skupna imena		
II.2.1 devize	<i>finance, alimenti, aktiva, denarci, efekti</i>	<i>finansai 'finance', alimentai 'alimenti', aktyvai 'aktiva', išlaidos 'strošek', lėšos 'denarna sredstva', pajamos 'dohodek', sankaupos 'prihranek'</i>
II.2.2 homogena skupina predmetov določene vrste		
	<i>dobrine, data, koloniale, mineralije, sanitarije, tekstilije, vegetabilije, univerzalije, normalije, personalije, realije idr.</i>	<i>gerybės 'dobrine', duomenys 'data'</i>

II.3 lastna imena		
II.3.1 mesta, vasi idr.	<i>Domžale, Brežice, Jesenice, Lesce, Rateče, Trbovlje, Šmarje idr.</i>	<i>Biržai, Kybartai, Šakiai, Šiauliai, Zarasai, Dusetos, Rumšiškės, Eišiškės, Kėdainiai idr.</i>
II.3.2 gorovja	<i>Alpe, Karavanke, Gorjanci</i>	<i>Alpės, Karavankai, Ardenai, Peninai</i>
II.3.3 jezera		<i>Drūkšiai, Dysniai, Ligajai, Davigiliai, Aleinikai idr.</i>

6 Sklep

Samostalniki pluralia tantum so zastopani v slovenščini in litovščini, imajo veliko podobnosti in tudi nekaj razlik.

Podobnosti so:

- 1) pomembnost kriterija števnosti za oba jezika;
- 2) raba posebne vrste števnosti za izražanje številskosti množinskih samostalnikov;
- 3) občna in lastna imena v sestavi množinskih samostalnikov;
- 4) zastopanost slovenskih in litovskih samostalnikov Plt v večini pomenskih skupin.

Razlike so:

- 1) odsotnost podskupine *oblačila s posebnim namenom* v litovščini in podskupin *oblačila za zgornji del telesa, strani neba in jezera* v slovenščini;
- 2) večja zastopanost skupin abstraktnih imen (imen obredov, dogodkov, krščanskih praznikov, časovnih obdobij) in snovnih imen v litovščini in večja zastopanost skupnih imen v slovenščini.

Prispevek je prvi poskus primerjave slovenskih in litovskih množinskih samostalnikov, sama tema pa zahteva obširnejšo analizo kategorialnih lastnosti množinskih samostalnikov in leksikalnih, besedotvornih idr. značilnosti obravnavanih samostalnikov v obeh jezikih.

Viri in literatura

- CORBETT, Greville G., 2000: *Number*. Cambridge: Cambridge University Press.
- CORBETT, Greville G., 2018: *Pluralia tantum nouns in the Slavonic languages*. <http://epubs.surrey.ac.uk/848705/> (dostop 12. 5. 2020)
- CORBETT, Greville G., 2019: Pluralia tantum nouns and the theory of features: a typology of nouns with non-canonical number properties. *Morphology* 29. 51–108. doi.org/10.1007/s11525-018-9336-0 (dostop 13. 5. 2020)
- DEGTJAREV, Vladimir I., 1982: Proisxoždenie imen pluralia tantum v slavjanskix jazykax (K opredeleniju semantičeskix mexanizmov leksikalizacii form mn. č.). *Voprosy jazykoznanija* 1. 65–77.
- GF = *Gigafida 2.0: Korpus pisne standardne slovenščine*. <https://viri.cjvt.si/gigafida/> (dostop 18. 5. 2020)
- KOPTYJEVSKAJA-TAMM, Maria, WÄLCHLI, Bernhard, 2001: The circum-Baltic languages: An areal-typological approach. Östen Dahl, Maria Koptjevskaja-Tamm (ur.): *Circum-Baltic languages: Vol. II. Grammar and typology*. Amsterdam: John Benjamins. 615–761.
- LKT = *Lietuvių kalbos tekstinas*. <http://tekstynas.vdu.lt/tekstynas/> (dostop 10. 4. 2020)

- MEČKOVSKA, Nina, 1982: Samomnožinski samostalniki v slovenskem in vzhodnoslovanskih jezikih. *Slavistična revija* XXX/1. 27–46.
- NORMAN, Boris, SUPRUNČUK, Mikołaj, 2000: O suščestvitelnyh pluralia tantum v slavjanskih jazykah. *Zbornik Matice srbske za slavistiku*. 58–59, 57–66.
- RODUNER, Markus, ČIŽIK-PROKAŠEVA, Veslava, 2006: Skaičiaus kategorija. Axel Holvoet, Rolandas Mikulskas (ur.): *Daikatavardinio junginio tyrimai*. Vilnius: *Lietuvių kalbos institutas*. 67–100.
- PAULAUSKIENĖ, Aldona, 1994: *Lietuvių kalbos morfologija*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla.
- PLUNGJAN, Vladimir A., 2000: *Obščaja morfologija*. Moskva: Editorial URSS.
- SOBOLEV, Andrej, 2005: Slavjanskije pluralia tantum. Problema defektnoj paradigmy. *Južnoslovenski filolog* LXI. 95–115.
- SSKJ = *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Druga, dopolnjena in deloma prenovljena izdaja. www.fran.si (dostop 20. 4. 2020).
- TOPORIŠIČ, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.